

Locatie Raai

Schoolkosten schooljaar 2022-2023

Leerjaar en opleiding	Vrijwillige ouderbijdrage	Kluishuur	Introductie kamp Appelscha klas 1	Introductie klas 2	TTO bijdrage klas 1 t/m 6 tto	Technasium bijdrage klas 2 t/m 6	Excursie Woudagemaal (Aardrijksk.) klas 2	Excursie Amsterdam (Godsdienst) klas 2	Excursie Xanten (2 jaarlijks) gymnasium2, 3	Excursies TTO klas 2, 3 tto	Excursie Westerbork klas 3	Examen Anglia klas 3 tto	HanzeXperience havo4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 havo/vwo	30,00	12,50	40,00										
1 havo/vwo tto	30,00	12,50	40,00		150,00								
2 havo/atheneum	30,00	12,50		15,00		27,50	20,00	36,00					
2 havo/athen. tto	30,00	12,50		15,00	150,00	27,50		36,00		475,00			
2 gymnasium	30,00	12,50		15,00			20,00	36,00	29,00				
2 gymnasium tto	30,00	12,50		15,00	150,00			36,00	29,00	475,00			
3 havo/atheneum	40,00	12,50				27,50					18,00		
3 havo/athen. tto	40,00	12,50			150,00	27,50				225,00/150,00	18,00	80,00	
3 gymnasium	40,00	12,50							29,00		18,00		
3 gymnasium tto	40,00	12,50			150,00				29,00	225,00/150,00	18,00	80,00	
4 havo	40,00	12,50				27,50							7,00
4 atheneum	40,00	12,50				27,50							
4 atheneum tto	40,00	12,50			150,00	27,50							
4 gymnasium	40,00	12,50											
4 gymnasium tto	40,00	12,50			150,00								
5 havo	40,00	12,50				27,50							
5 atheneum	40,00	12,50				27,50							
5 atheneum tto	40,00	12,50			150,00	27,50							
5 gymnasium	40,00	12,50											
5 gymnasium tto	40,00	12,50			150,00								
6 atheneum	40,00	12,50				27,50							
6 atheneum tto	40,00	12,50			150,00	27,50							
6 gymnasium	40,00	12,50											
6 gymnasium tto	40,00	12,50			150,00								

Dit kostenoverzicht met toelichting is een inschatting van de activiteiten waarvoor u bij deelname van de leerling een factuur ontvangt.

Schoolkosten schooljaar 2022-2023 (vervolg)

Leerjaar en opleiding	Studie-voorlichting	Excursie Amsterdam (Economie)	Excursie IJsseldal (Aandr./Biol.)	Projectdagen	Excursie Schierm.koog (Biologie)	CKV bijdrage	Excursie Kunst	Projectweek	Excursie Den Haag (Gesch/Maatsch.)	Filosofie 2-daagse	CPE Examen IB examen	Sportoriëntatie	Laatste schooldag
	havo4 vwo4	havo4 vwo4	havo4	vwo4	vwo4	havo4, 5 atheneum 4, 5	havo5 vwo5	havo4 vwo5	havo5	havo5 vwo6	klas 5, 6 tto	havo5 vwo6	havo5 vwo6
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1 havo/vwo													
1 vwo tto													
2 havo/atheneum													
2 havo/athen. tto													
2 gymnasium													
2 gymnasium tto													
3 havo/atheneum													
3 havo/athen. tto													
3 gymnasium													
3 gymnasium tto													
4 havo	12/50/20,50	20,00	22,00			15,00		395,00/495,00					
4 atheneum	12/50/20,50	20,00		30,00	30,00	15,00			5,00				
4 atheneum tto	12/50/20,50	20,00		30,00	30,00	15,00			5,00				
4 gymnasium	12/50/20,50	20,00		30,00	30,00				5,00				
4 gymnasium tto	12/50/20,50	20,00		30,00	30,00				5,00				
5 havo						15,00	35,00		5,00	24,50		15,00	15,00
5 atheneum						15,00	35,00	395,00/495,00					
5 atheneum tto						15,00	35,00	395,00/495,00			270,00		
5 gymnasium							35,00	395,00/495,00					
5 gymnasium tto							35,00	395,00/495,00			270,00		
6 atheneum										24,50		15,00	15,00
6 atheneum tto										24,50	270,00/100,00	15,00	15,00
6 gymnasium										24,50		15,00	15,00
6 gymnasium tto										24,50	270,00/100,00	15,00	15,00

Dit kostenoverzicht met toelichting is een inschatting van de activiteiten waarvoor u bij deelname van de leerling een factuur ontvangt.

Laptop: Bij locatie Raai werken alle leerlingen vanaf leerjaar 1 met een laptop. Het aanschaffen van een laptop is vrijwillig. CSG Liudger heeft afspraken gemaakt met een externe partij, Studywise. Via een speciaal voor CSG Liudger ingerichte webshop kunt u een laptop en accessoires aanschaffen. Kijk voor de kosten en meer informatie op: www.csqliudger.nl/device

Toelichting schoolkosten

1. Vrijwillige ouderbijdrage

Vrijwillige bijdrage voor de kosten van bijvoorbeeld de collectieve schoolongevallenverzekering, rechten en gebruikerslicenties, reproperechten, gebruik van de bibliotheek en de mediatheek, deelname aan projecten en/of bijzondere dagen en andere activiteiten, diverse sportactiviteiten en extra leerlingbegeleiding.

2. Kluishuur

Leerlingen kunnen een kluisje huren voor het veilig opbergen van jas, gym- en regenkleding, boeken, etc.

3. Introductiekamp Appelscha (klas 1)

Introductiekamp Appelscha: Voor de leerlingen van klas 1 wordt aan het begin van het schooljaar een tweedaags introductiekamp georganiseerd in kampeerboerderij Nijsingh te Appelscha. Voor de sociale vorming van de leerlingen en voor de onderlinge binding binnen de klas vinden we het belangrijk dat leerlingen hieraan deelnemen.

4. Introductie (klas 2)

In klas 2 is de samenstelling van de klassen nieuw. Voor de sociale vorming van de leerlingen en voor de onderlinge binding binnen de klas vinden we het belangrijk dat leerlingen deelnemen aan het extern introductieprogramma.

5. TTO bijdrage (klas 1 t/m 6 tto)

Leerlingen kunnen kiezen voor tweetalig onderwijs (TTO). Scholen met TTO onderwijs mogen van het Ministerie van OCW een TTO bijdrage vragen. Deze bijdrage is momenteel vrijwillig. De bijdrage van € 150,00 is om bijzondere activiteiten te kunnen financieren waaronder de International Week, Phileas Fogg Theatre, Junior Speaking Contest, Cricket Workshop enz.

6. Technasium bijdrage (klas 2 t/m 6)

Leerlingen kunnen kiezen voor technasium onderwijs. Dit is een unieke onderwijsvorm waarbij de leerlingen werken aan projecten, veel gebruik maken van materialen & ICT en regelmatig op excursie gaan. Activiteiten en gebeurtenissen zijn o.a. het organiseren van de regiofinale Lego League en projecten op HBO's en WO's (Wetenschappelijk onderwijs).

7. Excursie Woudagemaal (Aardrijkskunde) (klas 2)

Voor de leerlingen met het vak Aardrijkskunde (exclusief TTO leerlingen) wordt een excursie georganiseerd naar het Woudagemaal te Lemmer.

8. Excursie Amsterdam (Godsdienst) (klas 2)

Het vak godsdienst organiseert een excursie naar Amsterdam waar bekende plaatsen worden bezocht zoals het Anne Frank huis, musea, synagoge en rondvaart.

9. Excursie Xanten (2 jaarlijks) (gymnasium2, 3)

Vlak over de grens bij Nijmegen ligt in Duitsland het stadje Xanten. In de Romeinse tijd heette het Colonia Ulpia Traiana. Tegenwoordig is hier een openluchtmuseum. Nog steeds vinden er opgravingen plaats en worden gedeelten gerestaureerd om te laten zien hoe bijvoorbeeld een amfitheater of thermencomplex (badhuis) bij de Romeinen eruit zag. De excursie begint in het museum dat een groot opgegraven thermencomplex laat zien. Ook doen de leerlingen mee aan enkele leuke workshops als inleiding op de tocht door het openluchtpark zelf, zoals romeinse kleding, een archeologieworkshop of het slijpen van 'romeinse' sieraden. De leerlingen doen en zien wat in de lessen is besproken en wat in de lesboeken aan de orde is geweest.

10. Excursies TTO (klas 2,3 tto)

Excursie klas 2 tto: De leerlingen gaan een week naar Engeland om kennis te maken met het land, de cultuur en om de taal beter te leren spreken. De kosten zijn € 475,00.

Excursies klas 3 tto: De leerlingen nemen deel aan een uitwisselingsprogramma met een school in Spanje (kosten € 225,00), Oostenrijk (kosten € 225,00) of Duitsland (kosten € 150,00).

11. Excursie Westerbork (klas 3)

In de periode rond 4 en 5 mei wordt het Kamp Westerbork bezocht.

12. Examen Anglia (klas 3 tto)

Dit internationale examen voor klas 3 tto leerlingen richt zich op lees-, schrijf- en luistervaardigheid in het Engels.

13. HanzeXperience (havo4)

Elk jaar organiseert de Hanzehogeschool Groningen de HanzeXperience, een studie evenement voor leerlingen van HAVO4. Tijdens de HanzeXperience kunnen ze meemaken wat studeren in het HBO inhoudt, welke opleidingsmogelijkheden er zijn en ook kunnen ze de sfeer proeven op een hogeschool.

14. Studievoorlichting (havo4 vwo4)

Tijdens de studievoorlichting krijgt de leerling informatie over mogelijke vervolgopleidingen. De bijdrage voor ouders bestaat uit een toegangsbewijs en de busreis naar Leeuwarden waar de voorlichting plaatsvindt. De bijdrage bestaat uit € 4,50 voor het toegangsbewijs geldig voor eventueel beide dagen en € 8,00 buskosten per dag. Als de leerling de studievoorlichting eenmaal bezoekt dan is de bijdrage € 12,50 en als de leerling de studievoorlichting twee dagen bezoekt dan wordt dit bedrag verhoogd met € 8,00 buskosten naar € 20,50.

15. Excursie Amsterdam (Economie) (havo4 vwo4)

De leerlingen van klas 4 met het vak economie gaan op excursie naar Amsterdam. Deze excursie bestaat uit een bezoek aan De Nederlandsche Bank en Euronext. Bij de Nederlandsche Bank leren de leerlingen wat de taken van de Nederlandsche Bank zijn, wat monetair beleid inhoudt en wat het rente-instrument behelst. Zij krijgen een film te zien en een rondleiding en gaan serious gaming doen, wat inhoudt dat ze door het spelen van een spel leren welke keuzes er gemaakt kunnen worden door de Nederlandsche Bank onder verschillende macro-economische omstandigheden. Bij Euronext leren de leerlingen alles over aandelen, obligaties en opties. Ze krijgen een rondleiding, inclusief spelelementen, waarbij er een risicoprofiel van hen wordt gemaakt. Zijn ze een belegger die risico's vermijdt en gaat voor een laag, maar zeker rendement of gaan ze voor meer risicovolle beleggingen met een kans op hoger rendement.

16. Excursie IJsseldal (Aardrijkskunde/Biologie) (havo4)

In havo4 wordt voor de leerlingen met aardrijkskunde en/of biologie een excursie georganiseerd naar het IJsseldal tussen Zwolle en Deventer. In het kader van aardrijkskunde is er aandacht voor de opbouw van het rivierkleinlandschap en de maatregelen die in het kader van 'Ruimte voor de Rivier' worden genomen. Voor biologie is er vooral aandacht voor de ecologie.

17. Projectdagen (vwo4)

Voor vwo4 zijn er een viertal projectdagen: 1) Een projectdag gaat naar de Rijksuniversiteit in Groningen voor een bezoek aan het universiteitsmuseum; 2) Een projectdag gaat naar het gevangensmuseum in Veenhuizen; 3) Een projectdag met gastlessen van ex-gedetineerden; 4) Een projectdag met workshops op school met als thema 'De stem'.

18. Excursie Schiermonnikoog (Biologie) (vwo4)

De leerlingen van vwo4 met het vak biologie gaan op excursie naar Schiermonnikoog om daar op een andere manier kennis te maken met de flora en fauna.

19. CKV bijdrage (havo4, 5 en atheneum4, 5)

Voor het vak CKV ondernemen de leerlingen culturele activiteiten. Dat betekent dat zij voorstellingen uit verschillende kunstdisciplines bijwonen. In samenwerking met de Lawei in Drachten is er een programma ontwikkeld waarbij leerlingen 2 à 3 voorstellingen kunnen bijwonen en daarnaast nog aan 2 andere activiteiten kunnen deelnemen die meer te maken hebben met de techniek en de achtergronden van het theater.

20. Excursie Kunst (havo5 vwo5)

Excursie Kunst (klas 5): Voor de leerlingen van klas 5 met het vak Kunst Beeldend wordt een excursie georganiseerd. Er worden musea bezocht waar kunst tentoongesteld wordt die behandeld wordt in de stof voor het centraal schriftelijk eindexamen. Welke musea dat zijn hangt af van de tentoonstellingen die op dat moment aangeboden worden. Aan de hand van de verschillende kunstwerken gaan de leerlingen aan de slag met opdrachten die een bijdrage leveren aan de vereiste kennis over kunst. De kosten van deze excursie zijn € 35,00 per leerling.

21. Projectweek (havo4 vwo5)

Projectweek (Diverse steden): De leerlingen van havo4 en vwo5 maken een reis naar een buitenlandse stad om een van de talen uit hun vakkenpakket beter te leren spreken en kennis te maken met de cultuur van het betreffende land. De kosten zijn € 395,00.

Projectweek Rome: Tijdens deze projectweek maken de leerlingen kennis met de klassieke Romeinse geschiedenis en de geschiedenis door de eeuwen heen. De leerlingen bezichtigen gebouwen en bezoeken bezienswaardige locaties. De kosten van deelname aan de Projectweek Rome zijn € 495,00.

22. Excursie Den Haag (Geschiedenis/Maatschappijleer) (havo 5)

Voor leerlingen van havo5 met de vakken Geschiedenis/Maatschappijleer wordt een excursie naar Den Haag georganiseerd. Daar wordt het programma Politiek in Vogelvlucht van ProDemos gevolgd wat bestaat uit de volgende onderdelen: bezoek aan de publieke tribune van de Tweede Kamer, Democratie LAB, GPS speurtocht 'de Binnenhofcheck', de Democratie Experience en indien mogelijk een gesprek met een Europarlementariër, jurist van de Raad van State of een rijksambtenaar. Het bezoek is gratis en ProDemos vergoed een gedeelte van de reiskosten.

23. Filosofie tweedaagse (havo5 vwo6)

De leerlingen die in het examenjaar zitten en filosofie in hun pakket hebben, gaan twee dagen naar Gorredijk om intensief met het vak bezig te zijn. Dit is vooral bedoeld als examentraining. De bijdrage is bedoeld om de reis, de kosten voor de reader en het verblijf te bekostigen.

24. CPE Examen (klas 5 tto) en IB Examen (klas 6 tto)

CPE Examen (Certificate of Proficiency in English) klas 5 tto: Dit is een aanvullend internationaal examen voor Engels+ en tto leerlingen i.v.m. het vervolg van een studie aan een universiteit. Dit examen wordt eind klas 5 tto of begin klas 6 tto afgenomen. De kosten zijn € 270,00.

IB Examen (International Baccalaureate) klas 6 tto: Dit is een aanvullend internationaal examen dat zich richt op taalbeheersing door kritische analyse, het ontwikkelen van een literair en non-literair vermogen om teksten te begrijpen en uit te leggen. Daarnaast bestaat het examen voornamelijk uit het schrijven van essays wat de schrijfvaardigheid en creatief taalgebruik toetst. De kosten zijn € 100,00

25. Sportoriëntatie (havo5 vwo6)

In de examenklas gaan de leerlingen zich oriënteren op andere dan in de les gebruikelijke sporten. Zij krijgen dan les in 3 verschillende sporten in blokken van 2 weken verspreid over het jaar. Deze lessen worden gehouden in de sportschool en het squashcentrum en hiervoor worden externe specialisten ingehuurd.

26. Laatste schooldag (havo5 vwo6)

Als afsluiting van het schooljaar worden er activiteiten georganiseerd voor de examenleerlingen en wordt een jaarboek uitgereikt aan de leerlingen tijdens de diploma uitreiking. Voor de kosten hiervoor wordt een eigen bijdrage gevraagd van de ouders van € 15,00.